

ANY VII

BARCELONA 4 OCTUBRE 1894.

NÚM. 318

La Tomasa

SETMANARI CATALÀ

10 centims lo número

Agost 1894

Que 'm donguin per endavant
un premi de la Primera
de Madrit, argent contant
y una xicoteta pitera
com la qu' estan contemplant,
y... que 'm vingan al darrera
ab un fluviol sonant.

CRÓNICA DE LA SETMANA

EQUÉ se hizo el rey D. Juan? ¿Los infantes de Aragón qué se hicieron? ¿Qué s' ha fet d' aquella beatífica actitud del tan tristemente célebre Salvador ab motiu de sa tan cacarejada conversió? Per lo vist s' ha tornat ayqua poll. Per desgracia no 'ns varem equivocar y ab nosaltres tots los que no creuerem en la conversió del anarquista com varem dirlo en la crónica del número antepassat.

Per mes que lo nostre ofici no sigui lo de explorar conciencias, era precis estar faltat de lògica ó de obsecrat per los mateixos desitjos de que tal fenómeno s' hagués verificat, per poder admetre la realitat d' un fet tan inverossimil; y en efecte, ha bastat que s' hagi cambiat al pres lo *sommier* y los dos matalassos, per lo reglamentari pelut, os plats esquisits per lo ranxo y la cómoda celda qu' havitava per la obligada á los condemnats á mort, perque tot lo seráfich misticisme s' hagi convertit en furibunda actitud y las paraulas religiosas en blasfemias. ¡Quin xasco per la companyia de Jesús! ¡Quina rehabilitació per la memoria del inolvidable Balmes!

En fi, val mes llenzar un vel sobre aquest episodi que demostra fins á quin extrem pot arribar la hipocrisia dels uns y la credulitat dels altres y sobre tot no olvidar que á cervells com los del anarquista citat s' els convens ab quentos de miracles y ab aparato escénich, pero no ab llibres de filosofia que son patrimoni exclusiu de la gent pensadora y no dels assassinos.

* *

Sembla que los nostres veïns de l' altra banda dels Pirineus se las pelan que es un gust ab motiu de las corridas de toros.

Diss passats un célebre *sportman* va donar una *corrida* presenciada per la higalfa parisien y molt celebrada per los periódichs que foren invitats á la festa qu' arrabaren á dir en la calor de la improvisació y del *champagne* que lo matix *Lagartijo* havia dirigit la lidia, quan lo tal *Lagartijo* era senzillament un torero d' hivern que per contas de portar la cuheta en lo puesto acostumat, la sol portar entre las camas sempre que 'l toro l' embesteix; y actualment hi han votacions d' Ajuntaments, interpellacions anunciadas per diputats y protestas de poblacions enteras perque 's concedeixi la celebració de las corridas de toros y la mort d' aqueixos animals en la plaza, pero ara sembla que 'l minstre de Gobernació està resolt á decretar la prohibició en absolut de tan bárbaro espectacle.

Quina llàstima que 'ls francesos no procurin imitar-nos en alguna qualitat, si es que 'n tenim alguna' y que 's preocupin tan d' establir la festa nacional (!) en la seva terra.

No mes faltaría que no paguessin als mestres d'

tudi y podríam anar tots de brasset obrint camí á la civilisassió.

¡Pobre humanitat!

ESTUDIANT.

¡QUE M' AGRADA!

A M' AYMIA.

M' agrada, hermosa nineta,
contemplar los ulls de cel
y sentir de ta boqueta
paraulas dolsas com mel.

M' agrada aquí, entre mos brassos
tindret y ferte petons,
estrenyent aixís los llassos
de las nostras ilusions.

M' agrada lo jorn d' istiu
perque tot es goig y amor,
cercant l' aucellet lo niu
entre mitj de la verdor.

M' agrada sobre la molxa
de matisadas herbetas,
veure ta mirada dolsa
impregnada d' amoretas.

M' agrada 'l dols remoreig
que dels arbres fa 'l fullam
impulsats per fresch oreig
que corre pel bosch y 'l camp.

M' agrada per la boscuria
passar las horas enteras,
sentint la dolsa canturia
de verdums y cadernerias.

M' agrada la fresca brisa
que embaumada per las flors,
lo mateix que la somrisa
alhaga mos purs amors.

Puig tot m' agrada ab excés
y res lo meu goig amayna,
pero m' agrada molt més
fer petar una bacayna.

M. GARDÓ FERRER.

COSAS

Crech en un Deu... y en la dolentería
de las sogras que corren avuy día.

L' amor primé es petit pero ja aumenta:
després de tan gros qu' es, no hi cap: reventa,

Un dia l' Agna Gil
(recomano aquet cas als de la Fulla)
buscava per posar fil á la agulla
y quedá sense agulla y sense fil.

Cregué enganyá un fulano á una donzella (?)
y resultá que qui enganyá fou ella.

—Ja no fas petons? —li varen preguntá
y respongué ella: —Ay, altre feyna hi hal

JOSÉPH OLIVERAS.

Menudencias

A UN AUCELL

AUCELL què ràpid volas
per l' ample espay,
vina, y de mos llabis
recullne un «Ay».
N' es per ma aymia.
¿Vols portarli, aucellet,
to' fent ta vía?

A UN CAP GROS

Si 'l saber, lloch ocupés,
me esplicaria com cal
que ton cap senomenal
fós tan grós: prò es al revés,
puig segons resa l' adagi
cap lloch lo saber ocupa,
aixis es, que 'm preocupa
que un cap com lo teu hi hagi.

PREGUNTA Y RESPUESTA

— Si 'l mon deixés de ser mon,
lo mon qué fora, Ramón?
— Aixó prompte 's concibeix,
fora un mon... que dimiteix.

R. ALONSO.

PREGUNTAS

- ¿Quin es 'l que no es casat y ho sembla?
- Lo que li posan lo cap com un bou.
- ¿Y 'l que li han d' arreglar lo cap pel sistema métrich?
- El qui 'l te com tres quartans.
- ¿Quina es la marmanya mes generosa?
- La que dona pebrots.
- ¿Quin es lo millor oculista?
- Lo que fa 'ls ulls grossos.
- ¿Y 'l home que no pot morirse?
- El que no te ahont caure mort.
- ¿Y 'l que te molts ous sense tenir gallinas?
- Aquell que totas li ponen.
- ¿Y 'l menos filarmónich?
- El que no s' entén de músicas.
- ¿Y 'ls que sembla que fassin miracles sense ser sants?
- Lo qui fica l' olla gran dintre la xica, 'l que treu mes al sol de lo que hi ha al ombra, 'l que tira la casa per la finestra y altres que no han filat avuy.

A. PALLEJA.

CURIOSITATS

JÚPITER

QUEST planeta que es lo major del nostre sistema, fa lo seu moviment de revolució als voltants del Sol en poch menos de dotze anys describint una elipse qual plan està lleugerament inclinat (1 grau 19 minuts) respecte del de la eclíptica, y qual excentricitat es, en parts del *semieje* major, igual á 0,048, ó siga triple que 'l de la terra.

La velocitat mitja de translació d' aquest colossal globo al través del Espay es d' uns 13 kilòmetros per segon, y gira sobre sí mateix en lo curt període de 9 horas y 56 minuts. Pera formarse una idea de la ràpides d' aquest moviment, hi ha que tenir en compte la immensa mole d' aquest planeta.

A la simple vista apareix Júpiter com una estrella de primera magnitud, y encara que la seva llum no 's presenta clara y viva com la de Venus, es bastant intensa hasta projectar sombra si se la fa entrar en un aposento fosch.

Per la seva enorme massa s' anomena á Júpiter lo gegant dels planetas del nostre sistema ja qu' es tan gran com tots los demés plegats.

L' exámen telescopich de Júpiter, la orientació de las fajas, y l' análissis expectral, enduheixen á admeter una atmósfera molt espessa en las quals s' hi veuen suspesas grans cantitats de vapors á semblansa dels nuvols que 's forman en lo nostre planeta.

Alguns astrònoms creuen haver vist en lo celos astre alguns punts lluminosos que fan sospitar siga llum propia en la part encara no solidada.

En tal cas lo potent globo estaría en la seva infància.

Las quatre estrelles que 's distingeixen frech á frech del planeta y que continuament cambian de configuració son las quatre llunes de que està dotat lo grandios rey del espay dins del nostre sistema planetari.

La diferencia de dimensió de la terra respecte á Júpiter es la que hi ha entre un grà d' *anis de frare* y una taronja regular.

Lo planeta que 'ns ocupa tardará, segons datus, á ser habitable, la friolera de molts millons d' anys. Al seu costat lo qu' habitém nosaltres està en la decrepitut y fins molt temps després del refredament qu' ha de causar la mort de las nostras rassas, no comensarán los periodos de creació del gran planeta quals habitants ó millor dit, lo gérmen d' ells, va revolt en los gasos incandescents que obheit á forsas misteriosas prossegueixen lo travall etern á que ha condemnat á la matèria la divinitat inconcebible de lo increat.

PEPET DEL HORT.

ESCLAT

- ¿Dius que vols un regalo com á recort?
- No, que 'ls recorts se guardan á dins del cor.

UN A. V.

DE VIATGE

—Quin tipò mes aixerit!
y me crech y no es baboya.
que "i qu es en aquesta noya
ja n' hi han fet un de petit.

—Lo Doctor Gil ho fa bé,
un cop la mare hi va ana,
y que la va ben cura
...cregum, Bel, del xisho re.

—Mentre lo punxo pel devant, vos senyor
Os, plantufajeu pel darrera.

Importancia

JA res, ni ningú 'n té.
De tanta que se 'n dona, no 'n queda.
¿Qui se la dona? Qui no la mereix.
¿Qui la dona á qui no se la dona? Qui se n' dona mes.
¡Y qui se 'n dona mes? Qui 'n te menos
Així va.
Es de tal importància aquet punt, que la pert tota al analisarlo.
Y es per lo que importa fixarse en abús d' importància que 's fá, per qu' es molt important.
Un jove que ballí bé una mazurka saltada... ¡la importància que arriba á donar-se! Encara que no tinga colocació.
Un sportman de velocípedo llogat y ab cametas de gànguil, travessant com un cohé ramblas y passeigs, se creu ser lo Mercuri dels temps moderns, y tota la seva importància ràpida se 'n va dc costellas al topar ab un guarda-rodes ó ab una pila de grava.
¡Y tant's altre que se 'n donan perque se la prenen!
Hi há dona que no sab ferrar un ou y perque es ampla de mànegas no té prou carrer per passar.
Un dandy, vestit á plassos, no mes perque acredita aquell adagi que diu: *Vestiu un bastó, que semblará un senyó, ja 'l teniu dantse importància.*
¡Y no n' hauría de darse 'n gens! Al contrari.
Lo qu' hauria de darse es... un' altra cosa.
Qui se 'n podría dar es lo sastre, y no se 'n dona; lo que fá 'l sastre es donar-se... als dimonis, ab la llibreta á cuestas.
La importància d' un autor dramàtic, per *arreglos*, es falsa si no fá constar lo mes important, qu' es la procedència.
¡Y tan poca importància que donan molts d' ells als certificats d' origen!
Los que així se la donan no 'n tenen mica; lo que tenen es... *sans façon* (com diuh en francés qu' es la xicra d' ahont sucan)
La *sans façon* sí que 'n té d' importància; tanta com la *barra*.
A nosaltres no 'ns importaría un *pito* la importància de molts, mentras importés algo lo que importan.
Lo cas es que 's fan moltes *importacions* que ni 'ls drets d' aduana valen, per sa insignificància.
Perque lo falsejar la importància, en lo sentit extremitat de son significat, fora lo de menos; tota vegada que 'ls primers autors (ja que de la dramàtica parlém) no s' hi miran gayre á malmetre la seva d' importància, donantnos garsas per perdius.. ¡Sino qu' estan tan ben guisadas!
Lo gran que fora que lo *arreglat* resultés important poch ó molt, si no 'n sigués gens com á original.
Igual que la importància que donan molts periò-

dichs á certs suellos que ni solts poden anar, y á molts articles que ni de primera necessitat resultan, com aquest mateix.

¡Oh! Y la importància que 's dona qui 'l firma!
Es que molt sovint succeheix que l' assumptu té molta importància y lo desarollo l' hi quita.

¡Tanta es la importància que 's dona lo desarrollador! Millor dir, lo desollador.

Jo mateix, al escriure aquest *conato* d' articlet, la importància que 'm dono!

Me crech haver dit alguna cosa y... ¡ja ho sé que no he dit res!

Com que no té importància 'l tema, per mes important que siga 'l titul.

Es dir, per mí, sí que 'n té; perque lo que m' importava era escriure qualsevol cosa per aquesta setmana.

Lo demés si que no m' importa.

J. BARBANY.

Cap al tart

Lo sol poch apoch camina
á son ocás, amor meu,
y 'l suau oreig que rondina
sembla que á na 'l jorn que fina
dongui 'l seu últim adeu,
Ja resta 'l camp solitari,
l' eyna ha deixat 'l pagés
pera l' endemá tornarhi,
sols s' ou 'l toc del santuari
y á dintre las llars, lo res.

La papellona cansada
las floretas n' ha deixat
boy fentlashi una besada,
que borrarà la rosada
demá ab son ruixim gebrat.

Los aucells fent saltiróns
cercan un lloch 'honi passar
pugui la nit y milions
d' olivas per tots cantóns
ne comensan á xisclar.

L' hora ha arrivat, ma estimada,
l' hora ditxosa ha arrivat;
no 't moguis d' aquí assentada
que vull aquesta vesprada
passarla en lo teu costat.

Si, vull parlar-te, parlarte
sols d' amor, d' amor y vida,
puig que sento, al contemplarte,
algo que no sab contarte
la meva ànima aflijida.

Parlém, parlém del amor,
del goig y de la alegria
aquí juntats sens temor,
lo teu cor apropi mon cor
hasta qu' ens sorprengua 'l dia,

Puig al teu costat respiro
sens contar un sol segón...
y goso sols quan te miro
y quan te miro, deliro
y perdo de vista 'l mon.

J. TARRÉ Y R.

— CONSULTAS —

Do 'm faria 'l favor, algú de vostés, d'explicarme lo per qué dels modisme? Mirin que en aquesta terra se sent cada anomalia que canta 'l credo.

A bon segú que 'l padri dels nostres devia se hortela, perque la hortalisa y fruya es aquí lo que priva.

S' n' volen convencer? Dousch allá van alguns per mostra, perque vegin que á pesar de que estém ja á las darrerias del Sige XIX

apogeo del progrés...

á forsa de la costum

tot ho fem á l' inrevés.

¿No podía lográ la llum
que lo qu' es, sigui lo qu' es?

— Mira, noy, l' Angeleta.. ¡Redeu qué aixerida! quina cara de pésol! —

— ¿Eh.. ja hi som? Volen fe 'l favor de dirme qué té de aixerit un pésol? Y de agradable? perque si se exceptua quan se 'l barreja ab llús ó algo per l' istil, jo trobo sempre que cloqueja.

Bueno donchs: si s' usa aquest modisme per simil, ¿no troban mes bonich y agradable al paladá y á la vista, un pressech, un abercoch ó un cap de broquil?

Pues si per compará nos dona la manía de usá 'l modisme, trobo que seria mes just dirli á la Angeleta:— Quina cara de abercoch ó quina cara de broquil, etc., y no: quina cara de pésol.

— No digas pas, que la Rosa, cada dia es mes mona! oy? ¡quin cosset! ¡quinas galtonas! ¡Blanca com la neu! ¡Oh, y ficsat quan camina! talment sembla que ni toca á terra... ¡Vaya un ginjol! —

Qué tal, eh? ¡Ginjol! ¡Redeu quinas comparacions! ¡quin desposit!

— No 's han ficsat en la metamórfosis (no sé about lo han après aquest terme) que sufreix lo ginjol en son desarollo? pues, de petit, es d' un vert d' oliva; quan està mitj sahonat se clapeja tot de llántias y quan es madú té 'l coló de xocolate ayqualit.

Vaja, donchs, comparin quina relació pot guardar la Rosa ab lo ginjol...

— Mira la Pepal cada dia 's torna mes guapa, eh?

— Si, pero es mes faba! —

Ja 'n tenim un altre. ¡Mirin qu' es tonto això de que per demostrar que la Pepa es sosa, la comparin á una faba!...

¡La faba!.. ¡La faba! Vaja, jo no hi passo ab sixó.

— No troben deu vegadas mes sosa é insípida la col, la carbassa, lo cohombre, etc., etc?

Bueno, que li diguin donchs: ¡Es mes coll! ¡Es mes cohombre! ¿pero mes faba? ¡Cá, barret!

Precisament la faba... Que quan es ben emporcada, com dihém aquí, voldria sapiguer qui no se'n llepa 'ls bigotis. Y las donas... /tot just las donas! En aquesta terra s' hi moren y no sembla sino qu' hegin tret la rifa quan poden fersen un bon tip de estofadas...

— ¡Viva la faba! Es una llegum que jo estich disposat

á defensarla per tot arreu y sobre tot ab plat y forquilla.

Y tants y tants d' altres que no dich perque algo 'm quedí per un altre dia.

Ah! Deu me dongui memoria. ¿Y la Garrofa? ¿quina sembla troban que tinga ab la mentida?

A menos que sigui perque tenim per aquets contorns un menescal que per lo bé que las enmotlla s' ha conquistat lo títol de *Garrofayre*..., no penso que pugui ser altra cosa; perque las poquetas que dihém no-saltres, com á mes modestas, portan lo nom de guatllas.

Fins un altre dia.

La Escala.

IDROJ.

De conquista

LEMA.—¡QUE 'N CONQUISTO!

Llamps per ulls, boca petita,
cutis d' un blanch nacarat,
dols mirar que á aymar incita,
turgent seno alabastrat.

Cara sempre riallera,
per dents, trossets de marsil,
fresca com la primavera.
flayrosa com flor d' Abril.

Peus petits, negre cabell,
nas bufó y ben modelat,
lleuger caminar d' aucell
bust tot ell, ben delineat.

Aixís era una nineta
ab qui vaig toparme ahir
¿Vritat qu' era boniqueta?
aixó es lo que jo m' vaig dir.

Vaig donarli una mirada
com volguent dir: ¡qué t' estimo!
Mitj confosa y sofocada,
va allargá 'l pas .. jo m' hi arrimo..
l' emprench... li dich:—Senyoreta,
en vosté, hi veig un tresor...
Donguim una miradeta,
correspondi al meu amor,
sigui un poch condescendentia.
¡Per Deu! no 's fassi pregar.
Pero, ca! la molt dolenta
ni tant sols me va mirar.

Jo creyent que sordejava,
vaig acostarme un xich mes;
pero ¡ca! Res, ni 'm mirava,
semblava que no 'm veigés.

Mes... com jo no 'm dono may
en tractantse del amor,
vaig dir entre mi: ¡Aixó ray!
tu hi caurás... vinga valor.

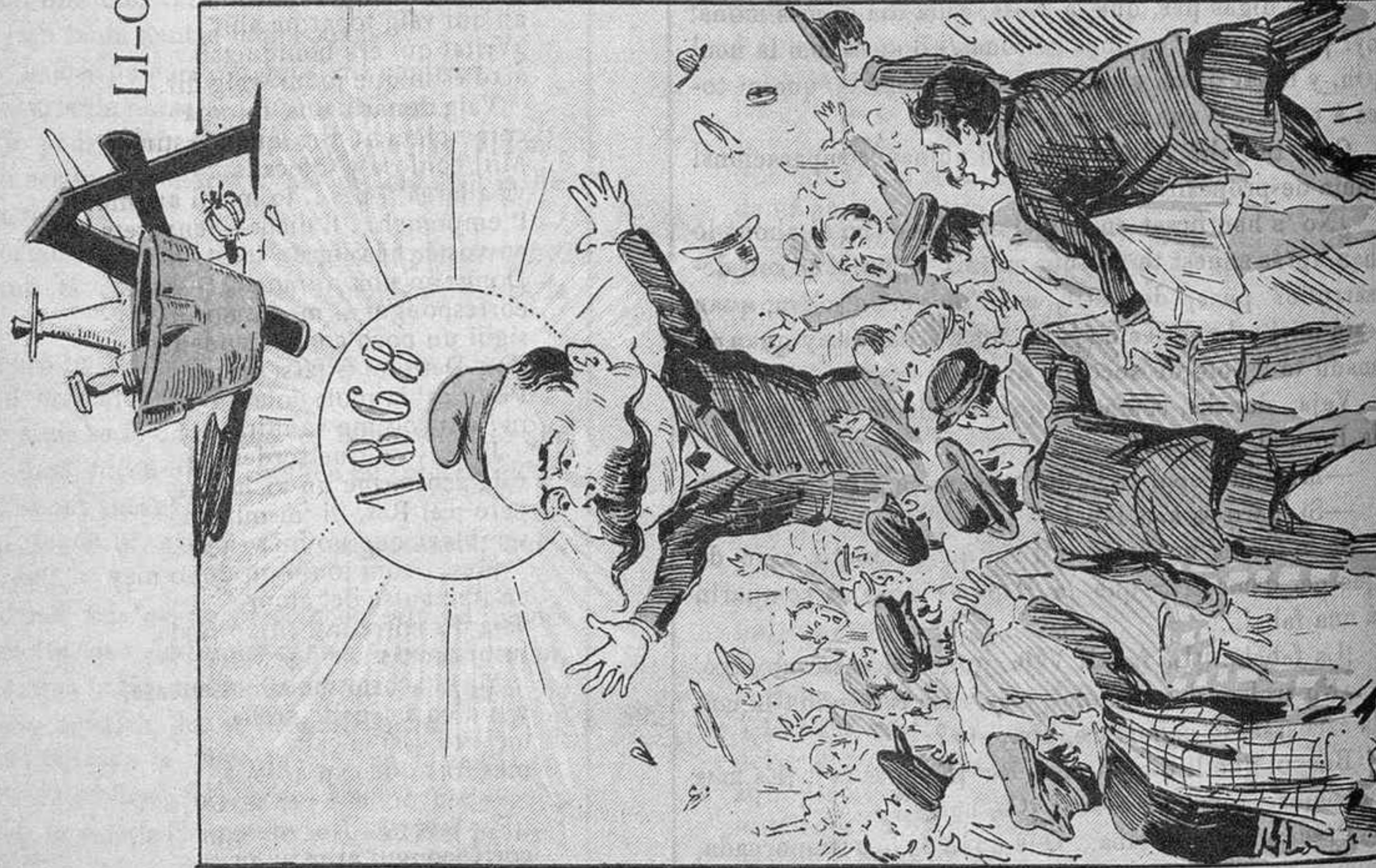
M' hi acosto molt mes encare,
y li dich á cau d' orella
tocantli casi la cara
mes roja que cap roselia:

— Senyoreta .. per favor!,
¡¡Per favor!!.. No 'm negui 'l sí,
correspondi al meu amor
que no ho veu que 'm fa patí?...
á n' aquest punt, ella 'm mira.
¡Victoria!... La tinch guanyada...
Vol darm'e 'l sí... Veig que 's gira
y 'm doná.. una bofetada.

J. ROIG CORDOMÍ.

LA TOMASÀ

LI-OLI POLITICH

L' IDOL DE AHIR

LO RENEGAT D' AVUY

Sia la enhorabona, tio Aguilera Vaiga, che, que
dels valencians no se'n pot queixar!.. Chufes, melons,
sandies y taronchins, sense contarri altres recades pera
portarlos pa casa Madrid i Apa manyell

Lo ministre de Foment
de tant y tant que s'hi afanya;
l' hi recompensa la Espanya
ab esclats d' agrahiment.

PRINCIPAL

Lo primer estreno efectuat, *Luisa Paranguet*, obtingué un extraordinari èxit degut à que la obra esia magnificament escrita e igualment pensada encara que d' argument petit y no gayre adequat a nostras costums, ja que 'l còdich francés ab l' espanyol es sumaien distint.

En la execució s' hi distingiren la sens igual Tubau y lo reputat actor Sr. Vallés.

La Associació literaria y artística per ara ha sentat sos reals en aquest elegant colisseu y sa funció primera ha sigut la menos concorreguda.

Mal presentiment.

Per ahir estava anunciat l' estreno de *La nati* de Belot, arreglo pera nostra escena pel reputat escriptor Sr. Lus-tonó.

NOVETATS

Ab las óperas predilectas de nostre públich *Gli Ugonotti* y *L' Africana*, donadas dimars y dimecres últims, se despedí la companyía d' ópera que notablement dirigida per lo discret mestre Sr. Goula (fill) ha fet en los passats mesos d' Agost y Septembre tan brillant campanya.

Pera dissapte pròxim s'anuncia la inauguració de la temporada d' hivern ab la companyía dramàtica que dirigeix lo reputat primer actor D. Enrich Borrás, y de la que 'n forman part las primeras acàries Sras. Ferrer y Palà, sent lo clou del extens repertori de obres novas qu' anuncia en lo cartell, las d' espectacle; figurant entre elles *L' Arlessiana* ab música del immortal Bizet, (autor de la ópera *Carmen*), qual obra se prepara pera 'l dia de inauguració y que, segons notícias, serà presentada ab la explendidés que accustoma la empresa Mir, volgunt dir ab tan fausta nova que vaticiném un aconteixement teatral.

ROMEA

Pera demà divendres está anunciat *Lo nen de la casa* estreno d' un tal H. Delmas que deurá resultar un *Caball blanch* d' algun conegut autor; si es aixís, no deixa de ser cómodo lo sistema.

Lo dijuns va posarse, logrant bon èxit, lo hermós drama *La Dolores* per la Sra. Mena anificantse també *Un drama nuevo* per la Sra. Parr ño.

De la comedietta *Dos companys mal avinguts* dels dos companys Srs. Godo y Raho a, 'n diré un alguna cosa lo pròxim número.

Las dos funcions del diumenge lograren bonas entrades. Seguint lo mal estat de la Sra. Monner, la Sra. Pallardó s' ha encarregat dels papers de dita artista.

TIVOLI

La notable companyía Elías que dirigeix lo mestre senyor Pérez Cabrero, à aquestas horas está ja camí de Madrid pera actuar en lo teatro de la Sarsuela, havent sigut las últi-

mas funcions donadas en nostre popular teatro verdaders aconteixements, principalment la que s' efectuà á benefici de la mimada Pretel, que sigue obsequiada ab un verdader basar de regalos y un extens assortit de bouquets.

En tant se prepara l' espectacle *De la terra al sol* per una companyía idónea que será dirigida per los amateurs de la casa Srs. Colomera y Puig, se darán dissapte y diumenge pròxims, representacions de la celebrada ópera de Bretón, *Garin* per la companyía d' ópera que dirigeix lo expert mestre Sr. Goula (fill).

CATALUNYA

La serie d' estrenos s' ha inaugurat ab *Campanero y Sa-cristán*, sarsuela que li preveyem una llarga vida en los cartells, principalment per sa música que com del mestre Caballero está notablement instrumentada, sent una llàstima no estigui à igual altura d' inspiració, puig sa principal pessa (tercer) 'ns recordà *La Revista*, sarsuela del mateix mestre compositor.

En la execució s' hi distingí lo Sr. Fernández.

Sembla que va entrant un xich mes, en nostre públich la Sra. Arana, pero preveyem que li costarà una rica captarse per complert sus simpatías, ja que à sa veu contraltada no sentida encara en aquest gènero, s' hi deu anyadir la seva figura que no resulta prou halagadora, pero... ab *palla y temps* diulen los catalans que *maduran las nespres*.

Pera dissapte se prepara *Las amapolas* qual lletra es de los xispejants Arniches y Lucio del que 'n tenim halagadoras notícias.

GRAN-VIA (abans CALVO-VICO)

En la funció de demà se farà lo despido de la companyía lírica que ab tan d' èxit ha actuat en lo passat istiu, mereixent ab justicia, lo favor predilecte que 'l públich li ha concedit per lo variadissim repertori executat y la discreció demostrada per los principals artistas de la mateixa.

Pera demà s' anuncia la reaparició del eximi Fregoli, anificantse per alternar ab ell un escuit quadro de sarsuela cómica (formada dels primers elements que conta la actual) y també una complerta d' opereta italiana. ¡Hum! massa companyías nos sembla; puig molt serà que la de opereta no 's quedí a las capsas ó sigui lo mateix Fregoli l' encarregat de presentarla, ja que ell se basta y casi sobra per aquest gènero, puig ja sabéin, ab lo talent que sab executar las parts de tiple, contralt, tenor, barítono y baix respectivament.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS

La serpentina Miss Kesner no ha lograt l' entusiasme de sa predecessora Enhart a causa de que son travall resulta poch vistós y de poca novetat encara que arriesgadíssim, havent contribuit en gran part à la fredor del públich à que lo domador Mr. Sioni fa lo paper d' un comparsa conegut per las fieras; puig ab sols lo látigo à las mans, sense fer res més, ningú 's convencerà de que es un notable domador de fieras.

Pera demà s' anuncia una extraordinaria funció á benefici del discret administrador Sr. Guerra, que donadas las simpatías que té logradas, creyem hi haurà una magnífica entrada.

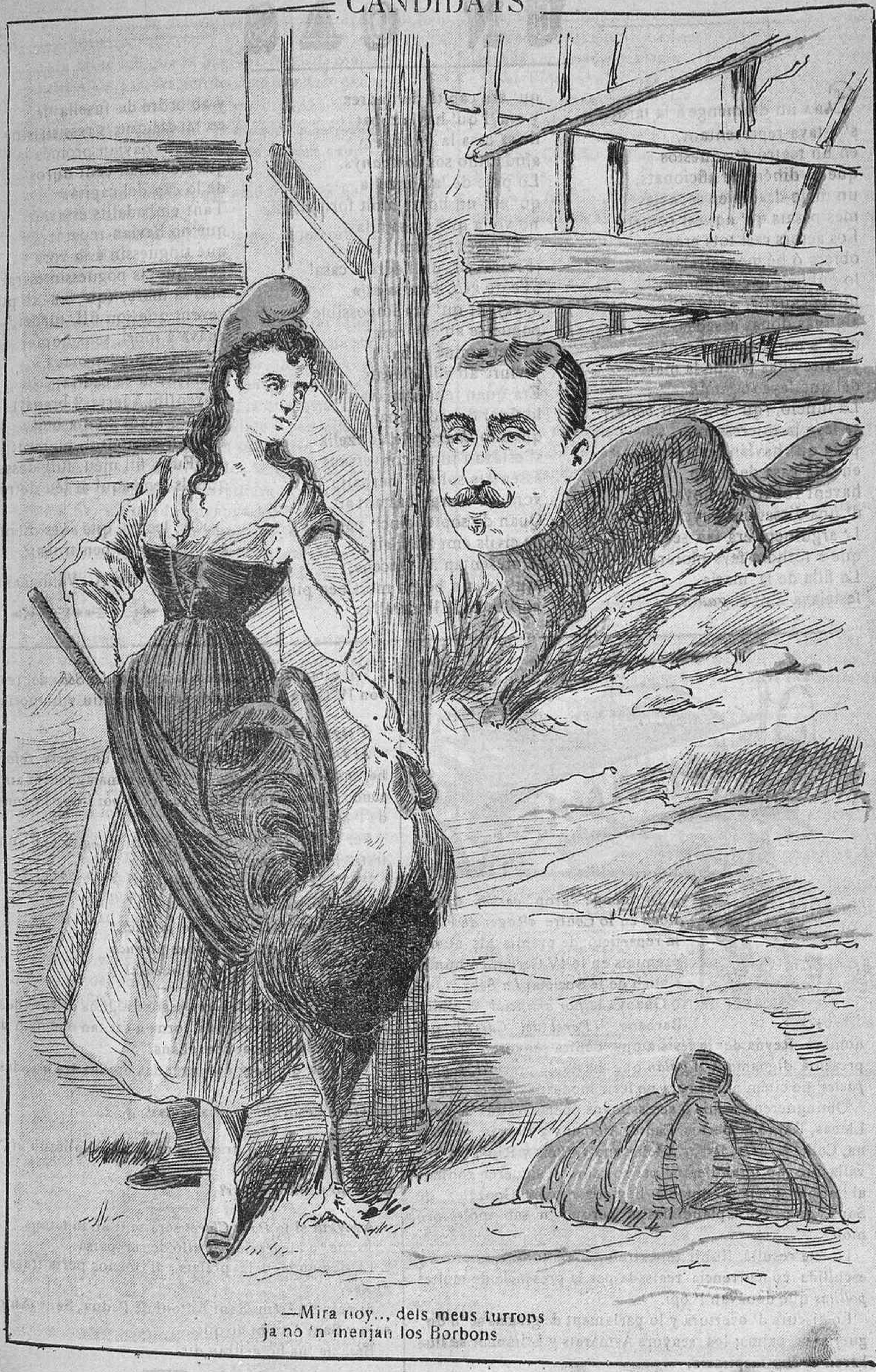
JARDÍ ESPANYOL

Ab lo cambi de temperatura que ha regnat en los últims dies, s' ha vist tan poblement favorescut, que sense fer obras de Barbián de la literatura catalana, s' ha vist precisat à tancar sus portas, fins al any que ve.

UN CÓMIC RETIRAT

LA TOMASA

CANDIDATS

—Mira hoy... dels meus turrons
ja no 'n menjan los Borbons

UN CÁS

ERA un diumenge á la tarde; s' estava representant, en un teatro d' aquests que 'n dihém de aficionats, un melo-drama en set actes mes pesats qu' aquest romans. Los actors casi tots eran obrers ó bé menestrals; lo públich lo componían, molta canalla, soldats, algunas donas casadas, que 's portavan lo brená, y entre elles també la mare del que feya lo galán. La funció, (qu' era molt bona,) se feya ja interessant, puig qu' havian fet un robo en una casa de camp, havent robat una noya d' uns disset ó divuit anys. L' argument era tan serio que á tothom feya plorar. La filla de la masia festejava á n' el galán,

qu' era capitá de lladres y era 'l qu' havia robat de sa casa la pubilla ajudanho sos *companys*. Lo pare de la donzella, qu' era un home molt formal, no volía que ab sa filla s' hi casés lo capitá, ¡Ficars' ell, un lladre á casal! ¡Te de *nell*, fora salat! Y veyent qu' era impossible poguerse ab ella casar, vá determiná robarla y viure ab ella plegats. Era quan representavan lo final del acte quart, quan lo *lladre* y la donzella s' estavan junts conversant assentats sobre l' herbatje vora un marge bastant alt. Quan de sopte, cinch parellas de civils empolaynats, se presentan á l' escena, (qu' era un bosch molt ben pintat,) en busca de la parella,

y ab ordre de fusella 'ls en tal cás que 's resistissin, puig qu' havian promés ja que donarian cent duros de lo cap del capitá. Tant embadalits estavan que no havian reparat que tinguessin á la vora gent que 'ls poguessin mirar. Mes sa mare, (qu' era al públich,) veyent que son fill, turbat, anava á morí, sens dupte, de los civils á las mans, s' aixeca de la cadira, (cayentlhi á terra 'l brená,) y diu cridant com á boja, ab gran desconsol, plorant: —«*Fuig, fill meu, fuig desseguida, que 'ls tens aquí al téu detrás*» Oy, lector, que si es mentida al menys está ben trobat?

UN A. VENDRELLENCH

Diumenge prop passat tingué lloch en lo Centre «Roger de Flor» la repartició de premis als autors premiats en lo IV Certámen húmorístich de la Societat *La Séba*.

Guanyá la flor artificial 1º amich Barbany (*Pepet del Carril*), qui nombrá Reyna de la festa á una bonica senyoreta que representá dignament al *galán* que havia de presidir, segons pactes: no citém noms pera no ferir modestias.

Obtingueren premis ó accéssits los poetas festius senyors Llenas, Ramón, Bernis, Cantó, Alemany y Borrás, Bartrina, Coll, Andrés, Ribas, Bellesguart, Pons y Rius; los travalls que no foren llegits per sos autors, siguieren confiats al llorejat poeta y notable llegidor senyor González, de Sans, que fou aplaudidíssim perque 'n sab molt, pró molt.

L' acte resultá lluhit en extrém, assistinti numerosa y escullida concurrencia realçada per la presencia de moltes *pollitas* que donavan l' opí.

Lo discurs d' ouvertura y lo parlament de gracies se'n du gueren la palma; los senyors Asmarats y Llimoner se lluhiren ab llur inspiració.

Pot estar archi satisfeta la societat *La Séba* del resultat de son IV Certámen literari, satírich, festiu y humorístich.

Y sigue su curso la procesión.

El Diluvio de diumenge publica una carta referent á la herencia de confiança del nostre malaguanyat amich Rosendo Arús que ja 'ls dich jo que 'l pot llegir lo contrincant de l' alternativa.

Per xó no recula ni l' un y l' altra segueixen ab los seus tretze fins que Deu vulgui.

Y quan tot siga acabat,
no sabrémes novetat,
segons comprender jo puch,
que l' un dels dos es un *ruch*
y 'l que queda, un *insensat*

L' anarquista Salvador segóns alguns colegas desde que li han tret las comoditats, torna á ser tan enémich de la religió y de la societat com abans.

Val més qu' hagi ensenyat las orellas ara que després d' entrar al cel.

¡Quin desori hi hauria armat!

S' ha concedit lo tractament de Excelentíssim al Ajuntament de Cardona.

¡Y no aném á sopar?

Aveyám si lo Pare Claret será sant ab lo temps.

Jo me 'n alegraría per alló de ser paisá.

La demanda dels prelats, al menos porta trassas de ser atesa.

Si acás tindrém Sant Antoni de Padua, Sant Antoni dels ases y Sant Antoni de qué?

Bé... ja 'ns ho deurán dir.

Al pobre millonari del carrer del Hostal del Sol li han sortit set hereders.

Per ara no se sab que hi hagi cap hereu de confiansa.
Felicitem als parents perque... se han dado casos.

Escriuen del Priorat que la filoxera fa estragos en aquelles vinyas sense que la Junta de defensa adopti cap plan contra tan terrible plaga.

Apa, pares de familia, qu' això fora mes beneficis per tothom que busca *cama*.

Allí... de nassos á terra buscant lo microbi, això seria útil y productiu.

¿Ho faran?

Degudament informats, podem assegurar que la célebre serpentina equestre que ab tant d' aplauso ha actuat en el Circo Equestre, si se es filla del Sr. Alegria y per lo tant porta dit apellido, ab justicia y sense engany de cap classe se li pot anomenar Miss Enhart, ja que està casada ab un súbdit austriach del mateix apellido y per lo tant, com tots los estrangers porta lo nom del seu marit.

No hem titubejat en la deguda aclaració en honor el Sr. Alegria, que ja sabiam se desvetllava per nostre públich y que may ha tractat de enganyario; y de pas lo felicitem per l' acert que tingué en anomenarla ab lo nom marital puig ab lo artístich conegit per nosaltres y apenas observat per la concurrencia, no hauria lograt ni lo favor ni l' entusiasme del públich.

Hi ha qui parla de crear novament l' antiga costüm de tenir lo municipi un encarregat de *tirar gats á mar*.

Vetaquí una bona feyna pels que passan tot lo dia fent l' os pel carrer de Fernando.

Varis vehins del carrer de Sant Magí de la barriada d' Hostafrancs han acudit al comunicat en los periódichs denunciant lo péssim estat d' aquella via.

Que prenguin paciencia y passin pel carrer de Pelayo que hi ha sois que 's van tornant furats que no sembla sino que lo concorregut carrer 's riga de la comissió competent.

En cambi en la qüestió de regadio no 's pot anar millor. Al menos calculant per lo que s' hi gasta.

Després dirán que l' ayqua no costa res...

Lo dimars va sortir pera Buenos Aires lo nostre amich Sr. Laguía que porta una companyia segons informes al Teatro de la Zarzuela d' aquella ciutat.

Bon viatge.

Sembla qu' una colla d' aficionats present donar una *currida* á benefici del Sr. Ledesma ferit en una de las últimas donadas en la nostra plassa.

Y si 'l toro n' esg ierra un altre?
Donarán un' altra *currida*?...
Vaja... alanta!

Lo Sr. Castelar fa tres ó quatre días qu' estava aquí á Barcelona.

Apa D. Emilio.. allá hont vagi digui algun d' aquells discursos que feya ara vint anys... si s' equivoca ja li recordarem algo.

¿Que ja 'ls te ara?
Ah doliente!.. mas que doliente!

Lo Sr. Moret ha dit que 's vol retirar del ministeri.
Jamay li podría pagar la patria lo gran favor que li faría.
Cuyti... eh?

Lo duch d' Orleans viatja d' *acónit* pero per tot hont passa se se sab qu' es ell.

Això 'm fa l' efecte de aquets autors que després del seu nom segueix lo pseudónim.

Lo secret del Nunci.

En la *corrida* de toros celebrada en Madrit diumenge últim, varen ser cogidos Fabrilo y Fuentes.

Al pas qu' aném, aviat seran los toros los que torejarán als toreros,

Diu 'l del *tupé* que Madrit paga mes contribució industrial que Barcerala.

Vaja, home, deixis de jochs de cubiletes y diga clar lo des quanto que fa de las barriadas de Sant Martí, Sans, Gracia etc., etc, en hont hi ha la major part de la Industria de Barcerala.

Tápale las patas que se le vén las orejas
O 'l peroné, qu' es igual.

TELEGRAMAS XINOS

(del nostre correspolal xino)

Bólith-Thort, 3 — 8 matí.—Devant l' espectativa d' un assalt dels japonesos, que son tan amichs de las xinas, aquetas s' han vestit d' home posanise bigotis postisos pera poderlos desorientar.

Aygal-Nash, 3 — 9 idem.—Un acorassat japonés en lo riu Nash-Shastai ha passat per ull (1) al jonch xino Llun-Guhet, morint of gada tota la tripulació y una cria de canaris atravessalls de cadernera.

Joko-Hama, 3 — 10 idem.—Lo general Buff-Alí-Lull ha fet contar los grans d' arrós de las ambulancias perque ha trobat que no li sortian los comptes.

Garro-Fhas.

(1) Lo telegrama no diu quin.

Litografia Barcelonesa

Ramon S. Sall

5. S. Ramon. 5.

Barcelona

ESPECIALIDAD en CROMOS y RECORTES de todas clases para ANUNCIOS INDUSTRIALES,
PROGRAMAS, MENUS, etc etc

PRECIOS SIN COMPETENCIA

NO HI HA TEMPS QUE NO TORNÍ

Con tal que no sem la fi de l' altra vegada...

SECCIÓ DE TRENCACLOSCAS

XARADAS

I

Ma primera es animal,
es negació la segona
y si miras bé, 'l total
es carrer de Barcelona.

J. SOLER.

II

La primera es musical,
la segona article sona,
y veuras que 'l meu Total
dona just un nom de dona.

F. DEULOFEU.

ENDEVINALLA

Si be ho miras, la meytat
ja veurás que ho té la mare;
y l' altra meytat, també
no li falta may al pare.

No mes tinch que quatre lletres,
y per poch que Deu t' ajudi
lo que soch, ho podrás veure
a na qualsevol estudi.

LLUIS SALVADOR.

ANÁGRAMA

Gran total vareig tenir
la diada dels reys magos,
perque vaig trobá en la tot
una caixa de cigarros.

E. TOMÀS F.

ACENTÍGRAFO

La Tot, filla d' en Pasqual,
qu' habita al carrer de Tot,
me digué que 'l seu nebot
estava bastante malalt.

CINTET BARRERA.

TERS DE SILABAS

• • •
• • •
• • •

Sustituir los punts per lletres de
modo que llegits vertical i horizontal-
ment, donguin per resultat: 1.^a: ratlla:
Objecte pera pesar; 2.^a: Nom de dona;
3.^a: Id., id.

JAPET FIGUERAS.

TRENCA CAPS

Ana M. Torre

Tossa.

Formar ab aquestes lletres deguda-
ment combinades lo nom de dos
poblacions de Catalunya.

JOAN DEL PORTALLET.

GEROGLIFICH

X X

R I

K K K

I X R I

Q U E R

Un XAUENC I.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NUMERO 317.

Xarada.—Ca - ta - ri - na.

Logogrifo numérich.—Masnou.

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
=5, Sant Ramón, 5 —BARCELONA—